

**REPUBLICA MOLDOVA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

PCC-01/48c

Chișinău, 22 septembrie 2014

Parlamentul Republicii Moldova

ADRESĂ

Prin Avizul nr. 1 din 22 septembrie 2014 Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra inițiativei unui grup de 37 de deputați privind revizuirea articolelor 78, 85, 89, 91 și 135 din Constituție prin referendum republican în partea ce ține de modalitatea alegerii și demiterii Președintelui Republicii Moldova. Data propusă pentru desfășurarea referendumului republican coincidea cu cea a alegerilor parlamentare – 30 noiembrie 2014.

Curtea a reținut că inițiativa de revizuire a Constituției prin referendum republican contravine exigențelor constituționale, derivate din articolele 38 și 143 alin.(1) din Constituție, **privind limitele temporale ale revizuirii** Constituției și de validitate în sens formal a textelor supuse referendumului și nu poate fi înaintată spre examinare Parlamentului pentru declararea referendumului republican.

În partea descriptivă a avizului Curtea a menționat că, în conformitate cu articolul 143 din Constituție, care reglementează modificarea Constituției pe cale parlamentară și se aplică *mutatis mutandis* modificării Constituției pe cale referendară, **o lege cu privire la modificarea Constituției poate fi adoptată după cel puțin 6 luni de la data prezentării inițiativei corespunzătoare.**

În conformitate cu articolul 151 alin. (2) din Codul electoral, data referendumului se stabilește cu **cel puțin 60 de zile înainte de ziua desfășurării lui.** Totodată, potrivit articolului 145 alin. (2) din Codul electoral, referendumul republican nu poate avea loc **cu 60 de zile înainte și cu 60 de zile după ziua desfășurării alegerilor parlamentare** și locale generale, precum și în ziua altui referendum republican.

Adresa postală:

str. A. Lăpușneanu, 28
MD 2004, Chișinău

Tel: (373 22) 25-37-08
(373 22) 25-37-20

Fax: (373 22) 25-37-46
E.mail: secretariat@constcourt.md

Curtea a reținut că, dacă desfășurarea unui referendum este interzisă cu 60 de zile înainte și după ziua desfășurării alegerilor, pentru a evita confuzia, *a fortiori* ea nu poate avea loc în ziua respectivă. Această rațiune este dictată de necesitatea evitării confuziei în cazul derulării a două exerciții democratice de natură diferită.

Astfel, ținând cont de necesitatea respectării termenului de 6 luni pentru revizuirea Constituției, ambiguitățile din Codul electoral privind posibilitatea comasării alegerilor și referendumului urmează a fi înlăturate pe cale legislativă.

În acest sens, în temeiul articolului 79 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea consideră necesară soluționarea acestei probleme de către Parlament.

Totodată, Curtea subliniază că, la adoptarea Hotărârii nr. 22 din 23 septembrie 2010 cu privire la confirmarea rezultatelor referendumului republican constituțional din 5 septembrie 2010, instanța de contencios constituțional a emis o adresă, prin care a semnalat Parlamentului existența lacunelor în legislația electorală cu referire la referendumurile democratice.

Curtea reține că până în prezent lacunele semnalate nu au fost remediate de către legislativ.

Respectiv, Curtea atrage atenția Parlamentului asupra necesității executării respectivelor adrese, în conformitate cu prevederile articolului 28¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, și solicită comunicarea rezultatelor examinării în termenele prevăzute de lege.

Președinte

Alexandru TĂNASE